

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1228 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

18. maj 2001

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets referat af rådsmødet (udenrigsministre) den 14.- 15. maj 2001.

Henrik Ryhming

REFERAT

Rådsmøde (udenrigsministre) den
14.-15. maj 2001.

1. Det vestlige Balkan

Rådet vedtog rådskonklusioner om situationen i Makedonien, Montenegro, Det sydlige Serbien, Kosovo, Bosnien-Herzegovina og Kroatien.

Rådet bød beslutningen om dannelse af en samlingsregering i Makedonien (FYROM) velkommen og udtrykte anerkendelse og støtte til den Høje Repræsentant Solana's indsats. Rådet udtrykte håb om, at den nye regering snart ville opnå konkrete resultater og anførte i den forbindelse, at vejen frem bestod i en videreførelse af den fredelige dialog om interne reformer, som Makedonien bl.a. havde bekendt sig til på Rådsmødet den 9. april i forbindelse med undertegnelsen af Stabiliserings- og associeringsaftalen med EU. Rådet fordømte de etniske albanske ekstremisters voldshandlinger i det nordlige Makedonien og opfordrede den makedonske regering til at vise tilbageholdenhed i sin håndtering af situationen, herunder at gøre alt for at undgå civile ofre. Rådet opfordrede også de etnisk albanske ledere i Kosovo og de politiske ledere i Albanien til at fordømme voldshandlingerne og gøre brug af deres indflydelse med henblik på at fremme stabiliteten i landet.

Rådet udtrykte tilfredshed med måden, hvorpå der var afholdt parlamentsvalg i Montenegro og gentog sin opfordring til Beograd og Podgorica om snart at genoptage demokratiske forhandlinger om forfatningsændringer med henblik på at løse spørgsmålet om montenegrisk selvstyre inden for rammen af en reformeret Jugoslavisk Forbundsstat.

Rådet udtrykte bekymring vedr. situationen i Det sydlige Serbien, herunder de seneste brud på våbenhvilen og manglen på fremskridt i dialogen mellem de serbiske myndigheder og repræsentanter for det etnisk albanske mindretal. Rådet opfordrede begge parter til at arbejde konstruktivt for implementering af tillidsskabende foranstaltninger.

Rådet bød vedtagelsen af en juridisk ramme for selvstyret i Kosovo velkommen og udtrykte anerkendelse af UNMIK-chef Hans Hækkerups indsats.

Endvidere fordømte Rådet alle former for nationalistisk vold i Bosnien-Herzegovina og gav fuld støtte til det internationale samfunds høje repræsentant Wolfgang Petritsch's håndtering af situationen. I den forbindelse opfordrede Rådet de politiske ledere i Bosnien-Herzegovina såvel som i andre af regionens lande til at fordømme de seneste begivenheder i Mostar, Banja Luka og Trebinje.

Endelig godkendte Rådet, at Stabiliserings- og associeringsaftalen med Kroatien blev paraferet i forbindelse med Rådsmødet.

2. Fredsprocessen i Mellemøsten

Der blev vedtaget rådskonklusioner, hvori der udtryktes bekymring over den fortsatte eskalering af volden samt støtte til Mitchell-rapportens konklusioner og det egyptisk-jordanske fredsinitiativ. Rådet gav den Høje Repræsentant Solana mandat til at undersøge mulighederne for en politisk opfølgning på Mitchell-rapportens konklusioner sammen med de involverede parter fra Sharm el Sheikh-mødet i oktober 2000. Fra bl.a. dansk side blev der henvist til tidligere EU-enighed om, at det kommende møde i Associeringsudvalget var en oplagt lejlighed til overfor Israel at udtrykke EU's store bekymring over menneskerettighedssituationen i området, bosættelsespolitikken og spørgsmålet om oprindelsesreglerne.

3. Forbindelserne med Rusland – Information om forberedelsen af EU/Rusland topmødet i Moskva den 17. maj 2001

Punktet blev vedtaget uden debat.

4. Konflikter i Afrika

Drøftelsen på rådsmødet viste fuld opbakning til formandskabets ambitioner om en styrket EU-indsats over for konflikter i Afrika.

Den fælles holdning om forebyggelse, håndtering og bilæggelse af konflikter i Afrika blev vedtaget. I forbindelse hermed afgav Danmark en erklæring om, at Danmark ikke vil deltage i kommende rådsafgørelser, der har indvirkning på forsvarsområdet, som led i opfølgningen af den fælles holdning.

Der var enighed om at lægge særlig vægt på indsatsen i de Store Søers område. Behovet for et effektivt program for demobilisering og reintegration af militser i det civile samfund samt den alarmerende humanitære situation blev fremhævet. Der udtryktes tilfredshed med fremskridtene i fredsprocessen mellem Etiopien og Eritrea og med FN's indsats. Det blev fra dansk side udtrykt tilfredshed med, at den SHIRBRIG (Stand-by High Readiness Brigade) havde bestået sin første prøve. Der udtryktes bekymring over situationen i grænseområdet mellem Sierra Leone, Liberia og Guinea. Der var enighed om, at udviklingen i Zimbabwe var yderst kritisk efter en optrapning af vold og trusler om vold fra krigsveteranernes side, der senest var rettet mod internationale organisationer og udenlandsk ejede virksomheder. Det blev besluttet, at rådsmødet i juni ville vurdere situationen i Zimbabwe på ny i lyset af udfaldet af den igangværende art. 8-dialog. Såfremt situationen ikke forbedredes kunne det blive nødvendigt at skærpe holdningen overfor Zimbabwe. Generelt fremhævedes, at EU ville arbejde tæt sammen med FN og andre aktører, navnlig USA og Canada.

Rådskonklusionerne fremhævede generelt EU's vilje til at styrke de afrikanske lande og organisationers egen kapacitet indenfor konfliktforebyggelse og fredsbevarelse, betydningen af udviklingssamarbejdet samt vigtigheden af opfølgning efter konflikters ophør.

Rådet tog udsendelse af en EU højniveau-mission til Vestafrika (Mali, Guinea, Sierra Leone og Liberia) til efterretning.

Den fælles holdning vedr. normalisering af forholdet til Nigeria blev vedtaget uden debat.

Punktet vedrørende Liberia blev taget af dagsordenen.

5. Transatlantiske relationer: Opfølgning på meddelelse fra Kommissionen

Rådet vedtog udkastet til rådskonklusion vedrørende reform af de transatlantiske samarbejdsstrukturer.

6. Samarbejde mellem EU og FN

Under middagsdrøftelsen med FN's generalsekretær Kofi Annan tilkendegav denne et generelt meget positivt syn på udviklingen af den europæiske forsvarsdimension og så mange muligheder for et bredt samarbejde på krisestyringsområdet. Fra EU's side blev komplementariteten i EU's og FN's bestræbelser på dette område ligeledes understreget.

7. Europæisk sikkerheds- og forsvarsdimension

På rådsmødet drøftedes med deltagelse af forsvarsministrene status for udvikling af den europæiske sikkerheds- og forsvarsdimension (ESDP). Fremskridtene på særligt det civile område hilstes velkommen. På det militære område koncentrerede drøftelserne sig om det videre arbejde med at styrke EU's kapacitet frem til måldatoen 2003 samt forberedelserne til at gøre EU i stand til at erklære sig for operationel inden årets udgang som besluttet på Det Europæiske Råd i Nice. Endvidere understregedes fra flere sider i den forbindelse behovet for bevægelse i drøftelserne vedrørende indgåelse af permanente aftaler med NATO, om muligt inden NATO-udenrigsministermødet i Budapest 29.-30. maj 2001.

Rådet godkendte EU's øvelsespolitik og øvelsesprogram. Fra dansk side erindrede man i forbindelse hermed om protokol nr. 5 til Amsterdam-traktaten om Danmarks stilling.

I relation til udviklingen af EU's civile krisestyringskapacitet understregede formandskabet, at politiområdet havde indtaget høj prioritet. Medlemsstaternes foreløbige tilkendegivelser på politikapacitetskonferencen den 10. maj 2001 lovede godt for indfrielsen af Feira-målsætningen (5.000 politifolk til udsendelse i 2003, heraf 1.000 inden for 30 dage). Formandskabet lagde op til, at man fremover i højere grad koncentrerede sig om de kvalitative aspekter af en styrket EU-kapacitet på politiområdet, herunder i forbindelse med udviklingen af en handlingsplan til Det Europæiske Råd i Göteborg. Endelig fremhævede formandskabet betydningen af etableringen af en professionel politienhed i Rådssekretariatet.

Drøftelsen viste støtte til formandskabets ambitioner for Det Europæiske Råd i Göteborg, herunder på det civile område. Samtidig kunne der konstateres tilfredshed med de foreløbige tilkendegivelser på politiområdet.

I forlængelse af rådsmødet afholdtes møder i såvel udenrigsminister- som forsvarsminister-regi med "de 6" europæiske NATO-lande, der ikke er medlem af EU, samt "de 15", der omfatter

både "de 6" samt øvrige kandidatlande. På møderne med "de 6" udtryktes tilfredshed med det praktiske EU-NATO samarbejde på Balkan. Der var bred enighed om behovet for fremdrift i drøftelserne vedrørende permanente aftaler mellem EU og NATO. "De 6" imødeså fortsat udvikling af arrangementerne for inddragelse i ESDP. Ved mødet med "de 15" tilkendegav stort set alle partnerlande, at der med hensyn til deltagelse i ESDP'en og ønsket om NATO medlemskab var tale om komplementære processer, der begge bidrog til den europæiske integration. Der var desuden brede tilkendegivelser om vilje til at yde konkrete bidrag til udviklingen af europæiske kapaciteter, herunder på det civile område. Derudover drøftedes konfliktforebyggelse og situationen på Balkan.

8. Indonesien

Rådet drøftede kort situationen i Indonesien. Det blev af formandskabet konstateret, at der var tale om et land af stor strategisk betydning, som EU gerne ville have et nært forhold til. Situationen i landet var problematisk, og de politiske og økonomiske reformer stod i stampe. I rådskonklusionerne lagde man op til at fortsætte støtten til reformprocessen i landet, samtidig med at man stillede krav til regeringen. Rådskonklusionerne blev vedtaget.

9. Forberedelse af Det Europæiske Råd i Göteborg den 15.-16. juni 2001

Formandskabet redegjorde for forventningerne til Det Europæiske Råd i Göteborg 15.-16. juni 2001.

Blandt hovedemnet for mødet forventes at være udvidelsen, bæredygtig udvikling, transatlantiske relationer, den europæiske sikkerheds- og forsvarsdimension og aktuelle udenrigspolitiske emner.

Rådet (udenrigsministre) vil på samlingen den 11. juni 2001 igen drøfte forberedelsen af mødet i Det Europæiske Råd.

10. Udvidelsen

Rådet havde en generel drøftelse af udvidelsen. Der var bred enighed om, at tempoet i udvidelsesprocessen måtte fastholdes, og at arbejdsplanen for forhandlingerne skulle respekteres.

Herudover drøftedes udkast til fælles holdning til forhandlingskapitlet om arbejdskraftens fri bevægelighed. Der var bred opbakning til forslaget om en overgangsordning på fem år med mulighed for to års forlængelse. Enkelte lande havde dog endnu ikke taget endelig stilling. Spanien var imod en overgangsordning. Spanien ønskede, at EU skulle fremskynde behandlingen af forhandlingskapitlet om regionalpolitik og strukturfonde, herunder behandle spørgsmålet om nuværende medlemslandes fremtidige støtte fra fondene.

11. (Evt.) Bananer

Punktet blev taget af dagsordenen.

12. Fastlæggelse af EU's holdning med henblik på møde i associeringsrådet med Cypren

Rådet vedtog uden debat den fælles EU-holdning til mødet i Associeringsrådet med Cypern.

13. Forbindelserne med Ukraine

Punktet blev taget af dagsordenen.

14. Forbindelserne med Moldova

Punktet blev vedtaget uden debat.

15. Forberedelse af det tredje ASEM udenrigsministermøde i Beijing den 24.-25. maj 2001

Punktet blev taget af dagsordenen.

16. Rådets rapport om iværksættelse af fælles strategi for Middelhavsområdet

Punktet blev taget af dagsordenen.

17. Rådets konklusioner om ikke-spredning af missiler

Punktet blev vedtaget uden debat.

18. Associeringsaftale med Egypten

Punktet blev taget af dagsordenen.

19. Forordninger om aktioner mod personelminer i udviklingslande og andre tredjelande

Punktet blev taget af dagsordenen.

20. Forholdet til Libanon: Rådsbeslutning om udvidelse af Kommissionens forhandlingsdirektiver vedrørende en Euro-Middelhavs-associeringsaftale med Libanon

Punktet blev vedtaget uden debat.

21. Forslag vedr. særlig ordning om førtidspensionering

Punktet blev taget af dagsordenen.

22. Iran

Punktet blev vedtaget uden debat.

23. Offentlig adgang til dokumenter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen

Der var politisk enighed om den foreliggende kompromistekst.

24. (Evt.) Relationerne mellem Rådet og Europa-Parlamentet

Punktet blev vedtaget uden debat

25. Forslag om eftergivelse af AVS-HIPC-landenes "Special Loans"

Punktet blev vedtaget uden debat